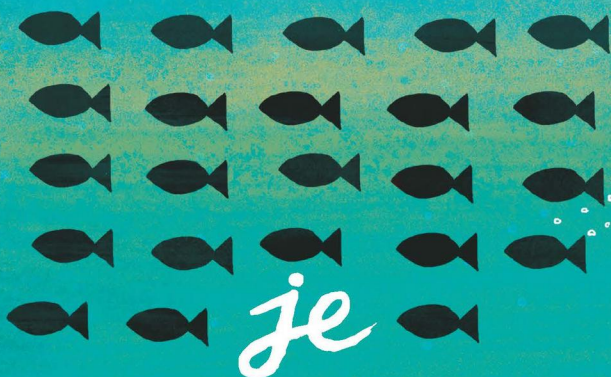

MÁM HLAS, ALE NIE JE MÔJ...

MLČAŤ

ZLATÁ RYBKA

ANNABEL PITCHER

MLČAŤ
 je
ZLATÁ RYBKA

MLČAT je ZLATÁ RYBKA

ANNABEL PITCHER

Preložila Lucia Nižníková-Kollárová

slovar

Copyright © Annabel Pitcher 2015

Translation © Lucia Nižníková-Kollárová 2018

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2019

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu *Annabel Pitcher: SILENCE IS GOLDFISH*,

ktorý vyšiel vo vydavateľstve Indigo, London 2015,

preložila Lucia Nižníková-Kollárová.

Zodpovedná redaktorka Anna Šikulová

Editorka Katarína Škorupová

Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava v roku 2019.

Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tlač FINIDR, s. r. o., Bratislava

Cena uvedená na obálke knihy je nezáväzným
odporúčením pre konečných predajcov.

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

ISBN 978-80-556-3737-2

www.slovart.sk

Venujem Isaacovi.
Verím, že vždy bude vedieť, kam patrí.

PRVÁ ČASŤ

KAPITOLA 1

Na internete sa celkom určite dá nájsť zoznam vecí, ktoré by si mal človek vziať so sebou, keď uteká z domu, no mobil, ako zvyčajne, nereaguje. Zradí ma vždy, keď ho najviac potrebujem. Leží v bezvedomí v mojom vrecku, takže nemôžem vyhľadať súpis toho, čo má mať dieťa na úteku. Detská baterka v tvare zlatej rybky by sa zišla. Oranžová tvárička pôsobí priateľsky, kamoš na cesty príde vhod. Schmatnem ju z regála, odkiaľ na mňa hľadí lesklými čiernymi očkami, a vhodím ju do košíka spolu s tampónmi, papierovými vreckovkami, dvoma čokoládami a časopisom.

Cesta vlakom z Manchestru do Londýna trvá dve hodiny, určite budem potrebovať aj niečo na čítanie a niečo, za čo sa dá schovať, viem, mám „šťastie“, lebo len čo Jack zistí, že som zmizla, zalarmuje políciu. Kým dorazím do Eustonu, plagáty s mojou fotografiou a nápisom *Hľadá sa Tessie-T*, napísaným obrovskými písmenami, budú visieť na každom záchode. Povedzme si to rovno, Jack nie je typ, ktorý by veci zľahčoval, navyše zmiznutie dieťaťa je to najhoršie, čo sa rodičom môže prihodiť. Keď si to uvedomím, mám sto chutí vrátiť sa domov, preto si pripomeniem, že môj

takzvaný otec je – po tom, čo som našla v jeho počítači – pre mňa nepriateľom číslo jeden. Až ma pichne pri srdci, keď si predstavím, ako sa tvári pri pohľade na moju prázdnu posteľ s prikrývkou *Hviezdnych vojen*. Kúpila som si ju minulý rok, predstierajúc, že ide len o recesiú, no v skutočnosti som túžila spať po boku Luka Skywalkera. Len si predstavte, ako drží v ruke svetelný meč, a pochopíte...

Mama zakričí: „Jack, pod' sem!“ Jej hlas bude znieť nervóznejšie ako zvyčajne o siedmej ráno, keď so šálkou čaju vtrhne do mojej izby, vždy presná ako kukučkové hodiny starého otca, a rovnako ako vždy ma tým poriadne podráždí. Myslím to vážne. Ten čaj som naposledy vypila asi pred tromi rokmi. V tej neľudskej hodine človek sotva zdvihne hlavu z vankúša, ale som jej za ten čaj vďačná a mama to vie. Stisne mi nohu a ja zabručím: „Ďakujem.“ Neúnavne varí čaj niekomu, kto ho nikdy nevypije... Dnes ráno by som ju ním najradšej obľiala a zároveň si ho vychutnala, no neurobím ani jedno, ani druhé, lebo viem, že ju už nikdy neuvidím. Asi o hodinu zistí, že som zmizla, a zdesene bude hľadiť na Jediho, nášho psa, vyskočí na posteľ, aby ma obľízal, a zdesene zakňučí, keď pochopí, že je prázdna.

Aj ja zakňučím, nohy v strieborných martenskách mi opuchli, za jediné ráno som prešla viac ako za posledných päť rokov. Kedysi som rada bežala o preteky s vetrom, ktorý mi pískal v medzierke medzi zubami. Roztiahla som ruky a letela ako tučný motýľ, dodnes si pamätám žiarivé farby na svojich krídlach, tie však časom vybledli a teraz pri každom pohybe iba fučím. Fučím od druhej v noci, keď som sa vykradla z domu. Potrebovala som pod nohami cítiť pevnú

zem, uistiť sa, že zemeguľa stále jestvuje, hoci môj svet sa zrútil ako domček z karát. Túlala som sa známymi ulicami, stratená v tme, až taká vydesená tým, čo sa mi odohrávalo v hlave, že som sa ani nebála sveta okolo seba. A teraz som tu, so zlatou rybkou, aj tá je vystrašená, lebo keď sa dnes v noci zobudila vedľa fliaš z rozmrazovacou zmesou na pumpe Texaco, veru by si nebola pomyslela, čo bude nasledovať.

Oči mi opuchli ako dažďové mraky. O chvíľu sa spustí lejak. Nikto nemá rád lejak, a tak predstieram, že som tridsiatnička, viem usporiadaný život, iba potrebujem chytiť vlak do centra mesta, idem na dôležité stretnutie, nie pätnásťka bez otca s vlasmi zafarbenými načierno a s vyrastenými korenkami. A možno otca mám, možno je to ten chlapík pri pokladnici, hoci na to vôbec nevyzerá. Niežeby som sa podceňovala, ale mám veľké hnáty obrastené horami mäsa, a tento chlap má slepačiu tvár a je chudý ako vyžla. Keď položím nákupný košík na pult, zadíva sa cezo mňa do predajne a potom vycivenou rukou vyďobe do pokladnice cenu zlatej rybky, ktorá nemá čiarový kód.

„Prepáčte,“ zadrmlím, akoby to bola moja vina. Muž na moje ospravedlnenie nereaguje, asi mu chýba vychovanie, ale neprekáža mi to, lebo viem, že pre všetkých by bolo lepšie, keby som vôbec neexistovala.

Vďaka, viem, na akej planéte sa nachádzam, a už nemám energiu nasilu sa pchať do slnečnej sústavy, keď je jasné, kde je moje miesto. Spýtajte sa tety kuchárky, tá to zo mňa hneď vycítila. V čase, keď si spolužiaci na základnej škole hľadali priateľov, ja som sa snažila nájsť priestor, do ktorého by som vtlesnala svoju fantáziu, z veľkej časti zahľtenú

motýľmi, pretože pre mňa boli stelesnením dokonalosti – víly zo skutočného sveta, len s krajšími krídlami. V školskom klube som sa na ne premieňala, nie na jednu, rovno na tisícky, a ruky mi hrali všetkými farbami, keď som tancovala po mokrej tráve. Moji spolužiaci sa zatiaľ na malom tartanovom ihrisku hrali naháňačku. Nerozumela som im. *Nie je vás tam akosi priveľa?* pýtala som sa v duchu.

„Netráp sa, anjelik,“ povedala mi teta kuchárka, keď si všimla, ako ich zmätene pozorujem. „Ty si planéta Pluto. Šťastná, keď je od všetkého čo najďalej.“ Usmiala sa vráskavými ústami. „Nie je na tom nič zlé.“

Verila som tomu, až kým som nenastúpila na strednú školu. Ako prváci sme mali diskotéku, dídžej nebol žiadny dospelák, ale ozajstný osemnásťročný chalan a na ramene mal vytetovaný akýsi čínsky symbol.

„Kuracie kung-pao,“ odpovedala som, keď sa ma dve dievčatá s vypleštenými očami spýtali, či viem, čo to znamená. „S praženou vajíčkovou ryžou.“ Zamračene odtancovali, a tak som z hlučnej sály vošla do miestnosti, kde učitelia predávali sladkosti. Mali tam rozhádzané tabuľky čokolády, pomohla som ich pani Millerovej poukladať do úhladných kôpok, potom som sa vytratila von a sadla som si na lavičku pod stromom.

Doma sa ma Jack opýtal, či som si večer užila, a hoci z tónu jeho hlasu som vycítila, že pozná odpoveď, premohla som sa a prikývla, mysliac na mesačný svit, ktorý sa predieral cez konáre a vytváral mi na koži strieborné obrazce.

„Naozaj?“ spýtal sa rozžiarene. „Naozaj? Veď to je úžasné, Tessie-T. Úžasné. Nová škola, nový začiatok. A čo si robila?“

„Sedela som pod stromom,“ odvetila som. Veselosť z jeho tváre razom zmizla.

„S kamarátkou? Povedz, že si bola s kamarátkou, Tess. Hovorili sme o tom predsa.“

Zahľadela som sa na prsty na nohách. Pred diskotékou mi mama nalakovala nechty krikľavo ružovým lakom, hoci bolo jasné, že ich nikto nebude vidieť.

„Tess?“ ozvala sa, napoly ukrytá za kopou diktátových zošitov. „Ocko sa ťa niečo pýta. Bola si s kamarátkou?“

„Jasné,“ odpovedal Jack. „Rozprávali sme sa o tom, však, Tessie-T? O tom, aké dôležité je, aby si sa začlenila. Urobila si to, však? Začlenila si sa?“

Existovala len jedna možná odpoveď. Oni nechcú mať doma Pluto. Chcú mať Merkúr alebo aspoň Venušu. Prikývla som, hlava mi klinkala hore-dolu, a potom mnou heglo, Jack ma potľapkal po ľavej lopatke, presne na mieste, odkiaľ kedysi vyrastalo motýlie krídlo.

„Dobré dievča!“ zvolal rozjarene. „Porozprávaj nám o nej,“ prikázal a ťahal ma na pohovku. Zavrzgala ako zvyčajne, pozhadzovali sme z nej vankúše a obaja sme naoko nespokojne zahundrali, keď sa k nám z druhého konca vtisla mama. Štuchla do mňa červeným perom a povedala: „No tak, Tess. Povedz, ako sa volá?“

„Anna,“ odvetila som a ani trochu mi neprekážalo, že je to klamstvo. Vymenili si pohľady, bolo v nich niečo, čomu som nerozumela, no vzápätí som pochopila: sú na mňa hrdí. Ten pocit ma celkom opantal, hrial a vlieval nádej ako zlatý zámotok, ktorý ma mal premeniť na niečo oveľa krajšie, než je motýľ. Keď som šla spať, klakla som si pred Jediho

na zem a prisahala som, že ak on bude dokonalým psíkom, ja budem dokonalou dcérou. Pokýval bielou strapatou hlavou, lebo vedel, čo to znamená: už sa nebude ruvať s Bobbinom, ktorý patril Andrewovi od susedov.

Zdvihla som ruku, Jedi nadvihol labku.

„Tak prisaháme.“

Darilo sa nám niekoľko rokov. Jedi ani raz nepohrýzol Bobbina a ja som sa zo všetkých síl usilovala začleniť, správať sa hrmotnejšie, živšie a zábavnejšie, než som v skutočnosti chcela, nosiac svoju osobnosť ako klobúk klauna, len aby sa všetci mohli smiať. Najmä Jack.

Už to neplatí. Nie po tom, čo som si prečítala v jeho počítači. Nemusím sa viac trápiť a to znamená, že ani Jedi, tak, prosím vás, povedzte niekto môjmu psovi, že prísaha sa ruší. Ako leopard nedokáže zmeniť svoje škvrny a pes temperament, ani planéta neopustí svoje miesto vo vesmíre. Som Pluto, preto mlčky vezmem pokladničný blok od pumpára, ktorý mi nepovie ani slovo, no musím priznať, že ma to stojí trochu námahy. Veď som sa štyri roky snažila byť niekým, kto za každú cenu vyplňa trápne ticho.

Čakám, kým červené svetlo zastaví neexistujúcu dopravu na málo frekventovanej ceste, prešlapujem na chodníku, kým mi semafor dovolí prejsť na druhú stranu. Takto sa správa dievča, ktoré sa zúfalo snaží robiť všetko správne, lenže ja už nechcem robiť všetko správne, preto vojdem na priechod pre chodcov, nepozriem ani na jednu, ani na

druhú stranu, kašlem na pravidlá cestnej premávky, som predsa rebelka.

„Kde máš oči!“ zručne šofér dodávky a šliapne na brzdy. Pozriem naňho, či by to nemohol byť môj otec, ale na to je príliš ukričaný, reve *blá-blá-blá* a *blá-blá-blá*, prinútila som ho prudko zastaviť, zničila som mu úplne nové pneumatiky, ktoré stáli celý majland. „Druhý raz sa dívaj, kam ideš, hlupaňa!“

Viem, že môj skutočný otec by sa nikdy nesprával ako hulvát. Aj keby sa naštval, ospravedlňujúco by zdvihol ruku. Ja by som tiež ospravedlňujúco zdvihla ruku a on by ruku vytiahol ešte vyššie, aby prevzal vinu na seba, a ja by som ju zdvihla úplne najvyššie, aby som dala najavo, že za všetko som zodpovedná ja. A s prstami takmer zapichnutými do neba by sme sa rovnako usmiali a on by vydýchol: „Si to ty?“

„Áno,“ odvetila by som, potom by sme sa objali, rovno uprostred cesty, a všetci by tleskali a pískali ako vo filme so šťastným koncom, čo sa v skutočnom živote vôbec nestáva, no tak, Tess, prestaň už konečne vymýšľať hlúposti.

Knísavo prejdem na druhú stranu, v poslednom čase je to u mňa akási podoba behu, a v duchu sa pýtam, kedy sa to stalo, kedy mi pásikavé šaty so sukňou strihanou do áčka, ktoré na mne vyzerajú skôr ako O, začali byť také tesné. Mala by som si uvedomiť, že som poriadne pribrala, ako tvrdí Jack, ale ja som so sebou spokojná. Keď sa niekedy s prsami v dlaniach obzerám v zrkadle, myslím si, že je veľa mužov, ktorí by zaplatili za to, aby videli moje telo, a nemyslím len tých, čo sú zaťažení na kypré tvary. Teda tak.

Vykračujem si po chodníku, najprv brucho, klaňajte sa, prichádza jej veličenstvo Veľká Tess, keď mnou zrazu prebehne vlna vzrušenia a očami hľadám taxík, ktorý by ma odviezol za dobrodružstvom. Vo vrecku mám za hrst drobných a predstava, že sa odveziem taxíkom, je priam čarovná, stačí, ak vystriem ruku, zastavím si čierny koč, zaplatím zlatými mincami a môžem ísť, kamkoľvek si zmyslím. A bude to vlaková stanica Manchester Piccadilly, lebo adresa, kam sa chcem skutočne dostať, je Finsbury Tower, ulica Bunhill Row číslo 103-105 v Londýne, a v duchu si tie slová opakujem znova a znova, preto ma prekvapí, keď si uvedomím, že moje ústa diktujú taxikárovi adresu, na ktorej bývam.

„To je pri Chorltonskej strednej škole?“ spýta sa, len čo otočí vozidlo. Ešte stále si to môžem rozmyslieť. Som pripravená, zlatá rybka tiež, napriek tomu zamrmlam: „Áno, tam. Prvá odbočka vpravo. Dom približne v strede radovky.“

Vzďaľujeme sa od stanice a sotva si to uvedomím, už odbočujeme na našu ulicu. Malo by sa diať niečo veľké, niečo, čo by vysvetľovalo šialený tlkot môjho srdca, ale nie, auto spomalí a napokon zastaví pred našimi dverami. Dom vyzerá rovnako ako predtým. Nad tou istou striebornou poštovou schránkou visí to isté strieborné popisné číslo. Na tom istom obývačkovom okne visia tie isté záclony. A dnes večer budem nepochybne to isté dievča a budem sedieť na tej istej pohovke a pozeráť televíziu v tigrovaných teplákoch, hoci tie s myšacím motívom by sa hodili viac.

„Šesť libier päťdesiat.“

Podám mu drobné, no nevystúpim hneď, ešte niekoľko sekúnd predstieram, že v tomto úbohom, bezvýznamnom živote dokážem urobiť niečo veľké a odvážne.

„Dobre sme?“

„Hej,“ odpoviem, ale stále nie som schopná otvoriť dvere.

Taxikár sa ku mne otočí. „Je ti niečo?“

Milé od neho, ale viem, že sa pýta len zo slušnosti, má unavený pohľad, v tvári výraz *ďalšia týnedžerka, čo sa po prehýrenej noci poflakuje po uliciach*, a trochu skúmavo si ma premeriava. Možno keby zastal kúsok ďalej alebo vypol motor, alebo prestal by tak křčovito zvierať volant, možno by som mu rozpovedala, čo som včera večer videla.

„Nič,“ odpoviem.

Nebo plače, neviem či od úľavy alebo zo sklamaní, že som sa vrátila, ťažko povedať. Stojím tam v daždi, hľadím na dom, uvedomujem si, že závesy na maminej a Jackovej spálni sú stále zatiahnuté, a teda sa nikdy nedozvedia, že som na štyri hodiny a trinásť minút ušla z domu. Len čo odomknem vchodové dvere, taxík zmizne. Po špičkách kráčam po dome a prekvapene rozmýšľam, prečo sa tu ešte stále cítim ako doma.

KAPITOLA 2

V kuchyni cítiť zhorené špagety, dôkaz, že včerajší večer som si nevymyslela. Chvíľu načúvam, prekračujem vrzgajúce parkety, zakrádam sa k drezu, chcem si naliať pohár vody. Studený kohútik je na dotyk nepríjemný, no otočím ním, akurát toľko, aby voda nevyšplechla do výlevky.

V dome vládne pokoj. Vlastne to nie je ticho, ale tie zvuky poznám tak dôverne, že ich takmer nevnímam.

Pozorne sa započúvam, potom sa prinútim pozrieť. Dvere na Jackovej pracovni sú otvorené, takže ho vidím aj z kuchyne, obyčajný, neškodný laptop, no v ňom, v temných útrobach, sa nachádza súbor s názvom SPOLOCNOSTDS BLOG so šesťstosedemnástimi tajnými slovami.

Tie slová včera napísal Jack.

Napísal ich, a práve to zaplavuje moju myseľ kyselinou a pulzuje v pravom spánku.

Napísal ich, a možno si vzdychol ako zvyčajne, keď sa na niekoľko hodín zatvoril do pracovne so šálkou kávy na podnose s motívom scény *Pán domu*, ktorý si kúpil vo foyeri divadla so žiarivými lustrami, lebo ešte aj ten strop si vzal tie najkrajšie šperky, aby mohol sledovať *Bedárov*. Bol to

nádherný večer, hoci... pre Jacka možno nie. Možno ho stálo nadľudské úsilie postaviť sa zo sedadla počas standing ovation, keď sme sa na seba šťastne vycierali a tleskali, až kým nám nestřípli ruky. Veľavravne som doňho šťuchla a dotyk môjho lakťa naznačoval: *Toto je najkrajší okamih môjho života*. Šťuchanec mi vrátil, akoby vravel: *Aj môj*. Zrazu mi napadne, či ma vlastne nechcel zhodiť z balkóna, lebo je viac než isté, že by bol oveľa radšej, keby som neexistovala.

Jackove papuče so zošliapanými päťami stále ležia pod stolom. Odkopla som ich tam, keď som zistila pravdu. Jackove papuče. Ockove papuče. Ockove staré papuče, ktoré som si obula vždy, keď mi bolo zima, lebo ockovia a dcéry nemajú problém vymieňať si obuv zo spotených nôh. Už si ich nikdy neobujem – a zrazu sa mi to pripadá ako tá najsmutnejšia vec na svete, aj moje chodidlá žialia, opuchnuté pulzujú v topánkach, vyjdem z pracovne a stále nemôžem uveriť, že napísal ten blog.

Keď som Tess po dvoch hodinách tlačenia konečne uvidel, zaplavila ma vlna odporu. Nedokázal som prestierať lásku k tomu čudesnému tvorovi v náručí mojej milovanej ženy a skrývať nenávisť, ktorá sa vo mne rozhorela. Nie je to moja dcéra. Bola jej, jej a nejakého darcu spermií, ktorého som nepoznal, ale čo som mal robiť? Bola tu, patrila mojej žene a tú som miloval, hoci som neľúbil toho zvláštneho červeného tvora, ktorý sa jej prisával na prsník...

„Och, nie! Pomoc!“ zvriskla mama, keď sa zapol požiar-
ny alarm. Jack vybehol z pracovne a ja z obývačky. Mama rukami ovievala ešte suché špagety vytrčajúce z hrnca – chytili sa od vedľajšieho horáka. „Aké je pravidlo?“